

Số: 713/TB-VKSTC-V7

Hà Nội, ngày 11 tháng 10 năm 2019

VKSND TỈNH BÌNH DƯƠNG

ĐẾN

Số:

Ngày:

Chuyển:

Lưu hồ sơ số

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Thông qua công tác quản lý, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện việc giải quyết yêu cầu bồi thường đối với ông Nguyễn Văn Dũng, sinh năm 1958 ở Tây Ninh; Vụ Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) thấy cần tổng hợp để Viện kiểm sát nhân dân các cấp rút kinh nghiệm chung. Cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án

Ông Nguyễn Văn Dũng, sinh năm 1958, nhập ngũ ngày 16/11/1976, thuộc đơn vị C19-E774, Sư đoàn bộ binh 317, Quân khu 7, tham gia chiến đấu tại chiến trường Campuchia, cấp bậc Tiểu đội trưởng. Tháng 7 năm 1979, ông Dũng được đơn vị cử về nước công tác và thăm gia đình tại xã Đôn Thuận (nay là xã Hưng Thuận), huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (nơi ở cũ của gia đình ông Dũng). Vào khoảng 23 giờ ngày 26/7/1979, tại nhà ông Nguyễn Văn Đơ ở ấp Bùng Binh, xã Đôn Thuận, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh xảy ra vụ cướp có vũ trang. Công an ấp và ấp đội đã bắt ông Nguyễn Văn Dũng và đưa về Công an huyện để điều tra. Tại đây, ông Nguyễn Văn Dũng khai nhận đã thực hiện hành vi cướp tài sản của anh Nguyễn Văn Đơ

Ngày 27/7/1979, Công an huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh ra Quyết định khởi tố vụ án số 20/QĐ về tội "Cướp tài sản riêng của công dân" và khởi tố bị can số 24/QĐ về tội "Cướp tài sản riêng của công dân"; Lệnh tạm giam số 144 ngày 27/7/1979 đối với ông Nguyễn Văn Dũng.

Quá trình điều tra không đủ chứng cứ truy tố nên ngày 11/5/1983, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh ra Quyết định đình chỉ điều tra số 15/KSĐT-TA, xác định ông Nguyễn Văn Dũng không phạm tội "Cướp tài sản riêng của công dân". Ông Dũng đã bị tạm giam từ ngày 27/7/1979 đến ngày 11/5/1983, tức 03 năm 9 tháng 14 ngày (tương đương 1379 ngày).

2. Quá trình giải quyết yêu cầu bồi thường

Sau khi được trả tự do, ông Nguyễn Văn Dũng đã có đơn yêu cầu đơn vị chủ quản (Sư đoàn bộ binh 317) phục hồi quyền lợi; yêu cầu Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh giải quyết quyền lợi do bị bắt, giam oan.

Ngày 12/7/2000, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh nhận được giấy chuyển đơn từ Báo Quân đội nhân dân kèm theo đơn khiếu nại của ông Nguyễn

Văn Dũng. Ngày 18/7/2000, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có Công văn số 322/TL-XXKT trả lời Báo quân đội nhân dân và ông Nguyễn Văn Dũng với nội dung: "... việc phục hồi quyền lợi cho ông Dũng không thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh mà thuộc trách nhiệm của đơn vị chủ quản của ông Dũng trước đây. Đồng thời vào thời điểm năm 1983, Nhà nước chưa ban hành quy định việc bồi thường bắt giam oan, nên lúc bấy giờ cơ quan pháp luật không thể giải quyết vấn đề này".

Ngày 22/7/2015, Viện kiểm sát nhân dân tối cao nhận được Công văn của Cục Bồi thường Nhà nước - Bộ Tư pháp về việc chuyển đơn yêu cầu bồi thường của ông Nguyễn Văn Dũng. Ngày 10/8/2015, Vụ 7 Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã có công văn số 3083/VKSTC-V7 và ngày 24/9/2015 có Công văn số 3777/VKSTC-V7 yêu cầu Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh giải quyết đơn yêu cầu của ông Dũng theo quy định. Ngày 14/3/2016, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có công văn số 154/VKS-P7 báo cáo Viện kiểm sát nhân dân tối cao với nội dung: "...ông Nguyễn Văn Dũng không có đơn yêu cầu bồi thường thiệt hại gửi đến các cơ quan có thẩm quyền trong hoạt động tố tụng hình sự trước ngày Nghị quyết số 388 có hiệu lực (ngày 01/4/2003). Do đó, theo quy định pháp luật, ông Dũng đã tự từ bỏ quyền yêu cầu bồi thường thiệt hại do bị oan kể từ ngày 01/4/2003 nên không có căn cứ xem xét thụ lý, giải quyết đơn yêu cầu bồi thường thiệt hại do bị bắt oan".

Tuy nhiên, xét thấy cần đảm bảo quyền lợi cho ông Nguyễn Văn Dũng nên ngày 20/4/2017, Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã tiến hành xác minh, đối chiếu trực tiếp tài liệu với ông Dũng tại Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh. Kết quả xác minh cho thấy ông Nguyễn Văn Dũng bị khởi tố, bắt tạm giam là oan, cần phải được xem xét giải quyết bồi thường. Ngày 23/6/2017, Viện kiểm sát nhân dân tối cao có Công văn số 2324/VKSTC-V7 đề nghị Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh thụ lý, giải quyết bồi thường cho ông Dũng theo quy định.

Ngày 07/8/2017, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh đã tiến hành thụ lý, giải quyết bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng và ngày 08/12/2017 đã ban hành Quyết định số 891/QĐ-VKS giải quyết bồi thường cho ông Dũng với tổng số tiền là 586.458.576 đồng. Tuy nhiên, ông Nguyễn Văn Dũng yêu cầu bồi thường số tiền 10.487.872.000 đồng. Quá trình thương lượng, thỏa thuận bồi thường không thành, ông Dũng làm đơn khởi kiện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh ra Tòa án nhân dân huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh (nơi ở hiện tại của ông Nguyễn Văn Dũng). Kết quả xét xử sơ thẩm, Tòa án tuyên buộc Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có trách nhiệm bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng số tiền: 615.179.432 đồng.

Ông Nguyễn Văn Dũng kháng cáo đối với Bản án dân sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện Gò Dầu. Bản án Dân sự phúc thẩm số 235/2018/DS-PT ngày 19/11/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Tây Ninh quyết định: Không chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Văn Dũng, giữ nguyên Bản án sơ thẩm số 55/2018/DS-ST ngày 12/9/2018 của Tòa án nhân dân huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh; buộc Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh phải bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng số tiền là 615.179.432 (*Sáu trăm mười lăm triệu một trăm bảy mươi chín nghìn bốn trăm ba mươi hai đồng*).

Sau khi Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh đã lập hồ sơ đề nghị cấp kinh phí để bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng. Ngày 21/3/2019, Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã có Công văn số 1064/VKSTC-V7 yêu cầu Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh tổ chức thực hiện việc xin lỗi công khai đối với ông Nguyễn Văn Dũng; bổ sung tài liệu của hồ sơ giải quyết yêu cầu bồi thường thiệt hại để thẩm định, cấp kinh phí bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng theo quy định.

Hiện tại, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh đã thực hiện xong việc xin lỗi công khai và chi trả số tiền bồi thường cho ông Nguyễn Văn Dũng.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Trường hợp yêu cầu bồi thường của ông Nguyễn Văn Dũng là trường hợp điển hình về việc xảy ra đã lâu, hồ sơ tố tụng cũng như các loại giấy tờ, sổ sách chứng minh việc ông Dũng gửi đơn yêu cầu bồi thường thiệt hại đến các cơ quan có thẩm quyền bị thất lạc, mất nhiều thời gian tìm kiếm khôi phục. Vụ 7 Viện kiểm sát nhân dân tối cao thấy cần thông báo rút kinh nghiệm chung một số vấn đề sau đây:

- Cần quan tâm nghiên cứu kỹ các quy định của pháp luật về bồi thường nhà nước đối với người bị thiệt hại (oan) trong tố tụng hình sự.

- Khi xảy ra các vụ việc có dấu hiệu oan, Thủ trưởng, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân các cấp phải quan tâm xem xét giải quyết các yêu cầu bồi thường với thái độ cầu thị, không đùn đẩy, né tránh.

- Khi tiếp nhận các yêu cầu bồi thường thiệt hại, Thủ trưởng, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân các cấp phải khẩn trương chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch xác minh để làm rõ căn cứ, điều kiện thụ lý hoặc không thụ lý các yêu cầu bồi thường.

Đối với các yêu cầu bồi thường thuộc trách nhiệm của đơn vị mình, Thủ trưởng, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân các cấp cần xây dựng kế hoạch để tổ chức, thực hiện; phân công Lãnh đạo chịu trách nhiệm triển khai, trách nhiệm

của từng cá nhân và ấn định thời gian hoàn thành; tránh tình trạng kéo dài việc giải quyết.

- Khi đã xác định rõ trách nhiệm bồi thường của Viện kiểm sát thì phải chủ động công khai xin lỗi, phục hồi danh dự cho người bị oan, tôn trọng nguyện vọng chính đáng của người bị oan. Không chờ cấp kinh phí xong mới tiến hành xin lỗi, phục hồi danh dự.

- Bên cạnh việc giải quyết yêu cầu bồi thường thiệt hại, cần tổ chức kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân đã để xảy ra oan.

- Quá trình giải quyết yêu cầu bồi thường, nếu có vướng mắc, các đơn vị cần báo cáo, thỉnh thị Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 7), tránh việc trả lời không thống nhất quan điểm xử lý giữa các cấp và giữa các thời điểm./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Văn Quảng-PVT VKSTC (đề b/c);
- Vụ 1,2,3,4,5,6 Cục 1;
- Viện KSND cấp cao 1, 2, 3;
- 63 VKSND cấp tỉnh;
- Lưu VT, V7.

- Ban ID
- Phòng NV, vice tổng (mact)
- VP
- IT

TL. VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN
CÔNG TỐ VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ
PHÓ VỤ TRƯỞNG

Phạm Mạnh Hùng